

Otázky pro písemný test z oblasti ochrany veřejného zdraví - POR od 1. 1. 2020

určené pro druhý a třetí stupeň odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky
(zákon č. 326/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 206/2012 Sb.)
verze ze dne 18. listopadu 2019

zpracovala MUDr. Z. Trávníčková, CSc. a kol. na základě podnětů z KHS a SZÚ

Aktualizováno bylo všech **5 variant (A-B-C-D-E)**. Některé otázky v jednotlivých variantách si jsou co do obsahu a zaměřením částečně obdobné.

NAVRHUJEME otázky po začlenění a sloučení s otázkami ÚKZÚZ **náhodně přeházet.**

SZÚ ve shodě s Ministerstvem zdravotnictví stále trvá na tom, aby otázky s odpověďmi (písemné i ústní) NEBYLY nikde zveřejňovány.

SZÚ připravil a uveřejnil na svém webu již v roce 2016 vybraná témata rozpracovaná do otázek, které by měl uživatel POR znát. Kromě toho doporučuje žadatelům využívat celou položku „Informace pro žadatele o odbornou způsobilost POR“ nebo položku „Pro uživatele přípravků na ochranu rostlin“, kde jsou doplňovány nové informace.

www.szu.cz/tema/informace-pro-zadatele-o-odbornou-zpusobilost-por

www.szu.cz/tema/pro-uzivatele-pripravku

V nové aktualizované verzi (2019/XI):

- *nově byla doplněna cca 1/3 otázek (například na téma srovnávacího hodnocení přípravků – viz téma č. 5 vyhlášky č. 206/2012 Sb., na typ kabiny traktoru, únik kapalin, OOPP při různých činnostech, jednorázový oděv, další modifikace pro 1. pomoc, ošetřené osivo, výstražné symboly nebezpečnosti, pití při aplikaci ...)*
- *u původních otázek, které zůstaly, byly provedeny různé obměny v textech otázek či nabízených odpovědích nebo alespoň přeskupeno pořadí nabízených odpovědí*

Upozornění – správné odpovědi jsou vyznačeny červeně

<u>VARIANTA A</u>	
1	Při náhodném požití může přípravek označený na obalu/etiketě větou (H302) „Zdraví škodlivý při požití.“ vyvolat: a) různé nežádoucí účinky podle konkrétního přípravku (např. bolest hlavy, nevolnost, bolest břicha, zvracení, motání hlavy...) a) hlavně místní podráždění úst, jícnu, žaludku a střev, vždy zácpu c) požití i velmi malého množství přípravku (cca 3-4 doušky) způsobí vážnou otravu a smrt postiženého
2	Dojde-li k zanesení přípravku s větou (H318) „Způsobuje vážné poškození očí.“ do oka (vstříknutí, prstem), může dojít k: a) vzniku rýmy, kašlí, případně bolesti hlavy (převážně v zátylku) b) slabému pálení oka, případně slzení, které vždy samovolně odezní c) poškození oka, které může být trvalé, včetně ztráty zraku a oslepnutí
3	Je-li přípravek klasifikován jako „Skin Irrit. 2, H315“, znamená to, že může vyvolat: a) zarudnutí, případně zežloutnutí, kůže spojené VŽDY s brněním a mravenčením kůže b) u vnímavých osob alergickou reakci (např. alergickou rýmu)

	c) zarudnutí, vyrážku, pálení kůže, může být přítomen i otok/opuchnutí
4	<p>Při aplikaci přípravků postřikem na poli se doporučuje používat zařízení (traktor či samojízdný postřikovač) s uzavřenou kabinou řidiče:</p> <p>a) alespoň typu M (medium = střední) podle SAE</p> <p>b) typu 3, případně 4, (ochrana před prachem, aerosoly, případně i párami) podle ČSN EN</p> <p>c) především s otvíratelnými okénky, aby bylo možné větrat kabinu během aplikace</p>
5	<p>Osobní ochranné pracovní prostředky při práci s konkrétním přípravkem:</p> <p>a) musí být vždy použity všechny dostupné osobní ochranné pracovní prostředky pro všechny práce s přípravkem, a to bez výjimky</p> <p>b) mají být modifikované podle konkrétních podmínek, tj. s čím se nakládá a jaká činnost se provádí (ředění přípravku, aplikace na poli, ve skleníku)</p> <p>c) si vždy vybírá sám pracovník podle svého vlastního uvážení, případně dohody s vedoucím firmy, který mu je ale nemusí ze zákona uhradit</p>
6	<p>Při náhodném požití přípravku označeného větou (H304) „Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.“ spočívá první pomoc v:</p> <p>a) okamžitým vyvolání zvracení, poté sledování postiženého alespoň 2 hodiny, při potížích pak zavolat lékařskou pomoc</p> <p>b) přenést postiženého na čerstvý vzduch, podat kávu nebo silný čaj, při potížích zavolat lékařskou pomoc</p> <p>c) nikdy nevyvolávat zvracení, ztrácí-li postižený vědomí, uložit jej do zotavovací (dříve stabilizované) polohy tak, aby nevdechl případné zvratky, vždy zavolat lékařskou pomoc</p>
7	<p>Při nadýchání par nebo aerosolu přípravku s větou (H335) „Může způsobit podráždění dýchacích cest.“ je nutno přerušit práci, přejít nebo dopravit postiženého mimo ošetřovanou oblast, a následně:</p> <p>a) postiženému podat protijed (antidotum), uklidní-li postiženého kouření, lze povolit</p> <p>b) odložit kontaminovaný oděv, zajistit tělesný i duševní klid, při déletrvajícím kašli nebo potížích zavolat lékařskou pomoc</p> <p>c) přimět postiženého k intenzivnímu dýchání, aby rychle vydýchal maximum nadýchaného aerosolu či par, VŽDY zavolat lékařskou pomoc</p>
8	<p>Ve správně vyplněném bezpečnostním listu přípravku se najde mimo jiné:</p> <p>a) návod na použití přípravku včetně dávkování, povolených plodin, ochranných lhůt a ochranných vzdáleností</p> <p>b) informace o nebezpečnosti přípravku, jak jí předcházet, včetně doporučené první pomoci</p> <p>c) kontakty na všechny prodejce konkrétního přípravku na ochranu rostlin v rámci ČR</p>
9	<p>Může těhotná zaměstnankyně odmítnout zaměstnavatelem zadanou práci, kdy by měla aplikovat přípravek označený větou (H317) „Může vyvolat alergickou kožní reakci“?:</p> <p>a) ano, ale pouze tehdy, když nedostane vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice</p> <p>b) ano, může odmítnout</p> <p>c) ne, musí vykonat práci zadanou zaměstnavatelem</p>

10	<p>Následní pracovníci (provádějící kontrolu porostu nebo zelené práce) mohou vstoupit do vinice nebo chmelnice ošetřených fungicidy:</p> <p>a) okamžitě po aplikaci, není žádné omezení</p> <p>b) po 14 dnech – standardní ochranná lhůta pro vstup osob do ošetřených vinic nebo chmelnic</p> <p>c) po uplynutí ochranné lhůty pro vstup osob uvedené na etiketě přípravku, není-li uvedena, pak minimálně po zaschnutí postřiku</p>
11	<p>Na obalu herbicidu, který má řadu různých použití, je uvedena věta „Ochranná vzdálenost mezi hranicí ošetřené plochy nesmí být menší než 5 metrů od hranice oblasti využívané zranitelnými skupinami obyvatel.“. Znamená to, že mohu aplikovat ve vzdálenosti:</p> <p>a) až od 5 metrů od okraje ošetřovaného pole</p> <p>b) až od 5 metrů od plotu zahrady u rodinného domu, se kterým pozemek sousedí</p> <p>c) měl bych dodržet 5 metrů, ale po dohodě se sousedy mohu ochrannou vzdálenost zkrátit až na 1 metr</p>
12	<p>Mezi oblasti využívanými širokou veřejností patří:</p> <p>a) školky okrasných nebo ovocných stromků, areály zahradnictví</p> <p>b) prostory automatizovaných i polo-automatizovaných mořiček osiva</p> <p>c) veřejná pohřebiště, sportoviště, rekreační plochy, areály škol nebo školní pozemky</p>
13	<p>§44a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, vymezuje mimo jiné povinnosti pro nakládání s látkami a směsmi akutně toxickými kategorie 1 a 2. Z předpisu vyplývá, že nakládání s takto nebezpečnými přípravky:</p> <p>a) musím mít zabezpečeno odborně způsobilou osobou podle §44b tohoto zákona</p> <p>b) musím mít zabezpečeno odborně způsobilou osobou pro nakládání s přípravky alespoň stupně 2 nebo 3</p> <p>c) nemusí být nijak zabezpečeno; výjimka – netýká se přípravků na ochranu rostlin (aplikace přípravků řeší pouze zákon o rostlinolékařské péči)</p>
14	<p>Může být osivo namořené fungicidním přípravkem použito také ke konzumním či krmným účelům?</p> <p>a) ano</p> <p>b) ano, ale jen s dodatečným souhlasem ÚKZÚZ</p> <p>c) ne</p>
15	<p>V případě protržení obalu a úniku kapalného přípravku v prostorách skladu:</p> <p>a) nechám maximálně otevřené dveře skladu, dokud se uniklý přípravek sám neodpaří; během této doby sklad hlídám před vstupem nepovolaných osob</p> <p>b) obléknu si odpovídající OOPP a pomocí vhodného sorbentu nechám uniklý přípravek nasáknout, s tímto sorbentem pak nakládám jako s nebezpečným odpadem</p> <p>c) obléknu si odpovídající OOPP (včetně holínek), uniklý přípravek nařídím dostatečným množstvím vody, kterou následně odčerpám a příležitostně použiji pro přípravu postřikové kapaliny</p>

VARIANTA B

1	<p>Vstříkne-li do oka přípravek označený na obalu/etiketě větou (H319) „Způsobuje vážné podráždění očí.“, může vyvolat:</p>
---	--

	<p>a) především nápadné zúžení (případně rozšíření) zorniček zasaženého oka</p> <p>b) jen u osob s dioptrickými brýlemi (tj. vadami očí) poškození oka</p> <p>c) slzení, pálení, bolest, zarudnutí oka, popř. otok očních víček</p>
2	<p>Která z níže uvedených vět, je-li u přípravku, představuje největší riziko pro zdraví:</p> <p>a) H360F Může poškodit reprodukční schopnost.</p> <p>b) H361f Podezření na poškození reprodukční schopnosti.</p> <p>c) EUH066 Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže.</p>
3	<p>Je-li přípravek klasifikován jako „Acute Tox. 4, H302“, znamená to, že může vyvolat:</p> <p>a) okamžité uvolnění toxinů do krve a rychlou smrt postiženého</p> <p>b) akutní (tj. okamžité) dráždění kůže, vyrážku, může být přítomno i svědění kůže</p> <p>c) spektrum nežádoucích účinků, které může být velmi široké podle konkrétního přípravku (např. nevolnost, bolest hlavy, zvracení, průjem...)</p>
4	<p>Navrhněte nutné osobní ochranné pracovní prostředky kromě ochranného oděvu a ochranných rukavic pro pracovníka, který bude pomocí zádového postřikovače ošetřovat plevel na zámkové dlažbě herbicidem označeným větou (H312) „Zdraví škodlivý při styku s kůží“:</p> <p>a) gumovou zástěru, uzavřené ochranné brýle, případně látkovou ústenku</p> <p>b) uzavřená pracovní obuv (např. gumové nebo plastové holínky)</p> <p>c) ochranný štít, filtrační polomasku s filtrem proti aerosolu</p>
5	<p>Osobní ochranné pracovní prostředky při ředění nebezpečného fungicidu ve formě vodorozpustných granulí:</p> <p>a) si vybírá každý pracovník podle vlastní úvahy a osobních zkušeností s přípravkem</p> <p>b) jsou uvedeny na etiketě daného přípravku a je třeba je použít</p> <p>c) zahrnují igelitový oděv a igelitové rukavice (podobné jaké jsou u benzínových pump)</p>
6	<p>Po náhodném polití kůže předloktí přípravkem označeným větou (H317) „Může vyvolat alergickou kožní reakci“ spočívá první pomoc v:</p> <p>a) odložení nasáklého oděvu, omytí kůže vodou, popř. s mýdlem, při potížích vyhledání lékařské pomoci</p> <p>b) omytí kůže vlažnou vodou, popř. s mýdlem, a následně desinfekci kůže</p> <p>c) odložení nasáklého oděvu, potření zasažené kůže slabou kyselinou (nejlépe octem naředěným s vodou 1:1) za účelem neutralizace účinku</p>
7	<p>Po náhodném požití přípravku, označeného na obale jako žíravý (H314), je nutno okamžitě vypláchnout ústa vodou i opakovaně, nevyvolávat zvracení, popř. podat postiženému max. 100-200 ml vody, a vyhledat lékařské ošetření:</p> <p>a) pokud se vyskytnou obtíže s polykáním</p> <p>b) vždy, a s sebou k lékaři vzít vždy celý obal přípravku, což platí bez výjimky, (tedy i v případech velkých balení nad 100 litrů)</p> <p>c) vždy a informovat lékaře o přípravku, se kterým se pracovalo, podle etikety nebo příbalového letáku; doporučuje se etiketu vzít s sebou nebo u velkých balení ji ofotit do mobilu zřetelně z několika stran</p>
8	<p>Při aplikaci přípravků rosením v sadu nebo na chmelnici se doporučuje používat zařízení (traktor) s uzavřenou kabinou řidiče:</p>

	<p>a) minimálně typu M (middle = střední) podle EPA</p> <p>b) alespoň s jedním stahovacím oknem, aby bylo možné větrat kabinu řidiče během aplikace</p> <p>c) typu 3, případně 4, (ochrana před prachem, aerosoly případně i párami) podle ČSN EN</p>
9	<p>S přípravky/směsmi klasifikovanými jako akutně toxické kategorie 3 (H301, H311 nebo H331) nesmí nakládat (POZOR – nesmí):</p> <p>a) profesionální uživatelé, kteří mají jen 1. stupeň odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky</p> <p>b) těhotné a kojící zaměstnankyně, dále mladiství zaměstnanci</p> <p>c) nikdo, v celé EU je zakázáno od 1. 6. 2017 používání takto klasifikovaných přípravků na ochranu rostlin</p>
10	<p>Objeví-li se náhodně osoba v místě aplikace a během aplikace přípravku postřikem, musí pracovník, který provádí aplikaci:</p> <p>a) postupovat tak, aby neohrozil její zdraví, např. nepostříkal ji, je-li třeba, musí přerušit aplikaci přípravku</p> <p>b) musí přerušit aplikaci přípravku alespoň na 1 den a následně celou plochu (nebo porost) ošetřit znovu</p> <p>c) kontaktovat příslušný oblastní odbor ÚKZUZ, který rozhodne o dalším postupu</p>
11	<p>Jaké musí být ochranné rukavice používané při ředění většiny nebezpečných kapalných přípravků:</p> <p>a) ve vhodné velikosti, obvykle postačí rukavice, které lze použít i pro běžné zahrádkářské činnosti</p> <p>b) hlavně z neprodyšného materiálu, dostačující jsou např. klasické lékařské ochranné rukavice</p> <p>c) gumové nebo plastové rukavice označené piktogramem pro chemická nebezpečí</p>
12	<p>Mezi oblasti využívanými širokou veřejností a zranitelnými skupinami obyvatel patří:</p> <p>a) pole, včetně mezi nimi, ovocné sady, vinice</p> <p>b) lesní školky včetně lesů v jejich bezprostředním okolí</p> <p>c) areály zdravotnických zařízení, přístupové cesty vedoucí do škol, zahrady u rodinných domů</p>
13	<p>§44a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, vymezující povinnosti pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky (resp. směsmi) se na používání přípravků na ochranu rostlin:</p> <p>a) vztahuje v plném rozsahu</p> <p>b) částečně vztahuje, tj. pouze v části požadavky na skladování látek/směsí žíravých a karcinogenních</p> <p>c) vůbec nevztahuje, v zákoně je výjimka pro nakládání s přípravky</p>
14	<p>Osoby, které jdou do vinice - předtím ošetřené přípravkem - provádět tzv. zelené práce, musí:</p> <p>a) žádné požadavky se na ně nevztahují</p> <p>b) respektovat ochrannou lhůtu pro vstup osob po aplikaci přípravku a mít souhlas z příslušného oddělení rostlinolékařské inspekce ÚKZÚZ</p> <p>c) respektovat ochrannou lhůtu pro vstup osob po aplikaci přípravku uvedenou na etiketě a používat přiměřené osobní ochranné pracovní prostředky</p>

15	<p>Přípravek je registrován pro použití do určité plodiny (jahodník). Lze přípravek aplikovat i na další obdobné plodiny, resp. drobné ovoce (maliník):</p> <p>a) ne (přípravek lze aplikovat pouze na plodiny, uvedené na etiketě)</p> <p>b) ano (ale pouze, pokud si zemědělec sám vyzkouší dostatečnou účinnost)</p> <p>c) ano (pro příbuzné plodiny je použití možné automaticky)</p>
----	---

VARIANTA C

1	<p>Při potřísnění kůže může přípravek označený na etiketě větou (H317) „Může vyvolat alergickou kožní reakci.“ způsobit:</p> <p>a) koncentrát – trvalé poškození kůže, které se hojí jizvou, po naředění – obvykle brnění nebo promodrání kůže</p> <p>b) nevolnost, zvracení, bolest břicha, motání hlavy, svalovou slabost</p> <p>c) u vnímavých osob alergickou reakci (např. zarudnutí kůže, vyrážku, která se objeví cca za 1-3 dny)</p>
2	<p>Při náhodném požití může přípravek označený na etiketě větou (H304) „Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt“ vyvolat:</p> <p>a) podráždění žaludku, bolest ve střevech, průjem nebo naopak zácpa (podle typu rozpouštědla v přípravku), výjimečně smrt</p> <p>b) rychlou zástavu srdce a následnou smrt (nejpozději do 1 hodiny)</p> <p>c) nejprve kašel (se zpožděním několika hodin), pak vážný zápal plic, který může skončit až smrtí</p>
3	<p>Je-li přípravek klasifikován jako „Eye Irrit. 2, H319“, znamená to, že může při zanesení do oka vyvolat:</p> <p>a) zarudnutí, slzení nebo pálení očí pouze u vnímavých alergických osob</p> <p>b) zčervenání očí, pálení, slzení, pocit cizího tělesa v oku</p> <p>c) otoky očních víček, otoky rtů nebo prstů na ruce</p>
4	<p>Ochranné rukavice používané při ředění většiny chemických přípravků musí být:</p> <p>a) z neprodyšného materiálu, vhodné jsou např. lékařské ochranné rukavice</p> <p>b) nejlépe celokožené, protože vydrží a jsou odolné proti protržení</p> <p>c) gumové nebo plastové rukavice označené piktogramem pro chemická nebezpečí</p>
5	<p>Na etiketě velmi nebezpečných přípravků (např. toxických pro reprodukci kategorie 1) je požadavek na jednorázový ochranný oděv typu 3, ochranné rukavice a ochrannou obuv (vše podle příslušných ČSN EN). Po skončení práce, opláchnu ochranné rukavice pod tekoucí vodou, postupně svléknu OOPP a:</p> <p>a) ochranný oděv musím nechat zlikvidovat jako nebezpečný odpad a nesmí být dál používán</p> <p>b) vše předám zaměstnavateli, aby zajistil důkladné vyprání tohoto oděvu před opětovným použitím</p> <p>c) vše uložím zpět do obalu, oděv mohu používat, dokud se neprotrhne</p>
6	<p>První pomoc při náhodném vstříknutí přípravku označeného větou (H315) „Dráždí kůži“ do obličeje je:</p> <p>a) obličej dokonale otřít/osušit, lze použít i čistý kapesník (látkový nebo papírový), případně obličej potřít mlékem/krémem (např. na nebo po opalování)</p>

	<p>b) zasažené části pokožky umýt, pokud možno vlažnou vodou a mýdlem, následně dobře opláchnout, při zasažení očí vyplachovat velkým množstvím vlažné čisté vody</p> <p>c) ihned opláchnout obličej vodou, zjistit, zda došlo i k zasažení očí, a vyplachovat je při široce rozevřených víčkách, vyndat oční čočky, současně oplachovat zasažené části obličeje minimálně 30 minut, následně vždy vyhledat lékařskou pomoc</p>
7	<p>Při první pomoci po požití přípravku s větou (H302) „Zdraví škodlivý při požití“ je třeba, vypláchnout ústa vodou a dále:</p> <p>a) vždy co nejrychleji vyvolat zvracení (např. drážděním kořene jazyka), tím nelze postiženému nikdy ublížit</p> <p>b) nevyvolávat zvracení, podat pokud možno cca 5-10 tablet rozdrceného aktivního uhlí a vypít asi sklenici (1/4 litru) vody</p> <p>c) nevyvolávat zvracení, podat postiženému skleničku mléka (cca 100-200 ml) jako univerzálního protijedu</p>
8	<p>Jakožto profesionální uživatel přípravku se musím při nakládání s přípravkem řídit:</p> <p>a) etiketou přípravku nalepenou na obalu; tato povinnost se již nevztahuje na současně přiložený příbalový leták přípravku</p> <p>b) především přiloženým příbalovým letákem, neboť obsahuje více informací</p> <p>c) etiketou přípravku a současně příbalovým letákem, je-li přiložen; příbalový leták se považuje za součást etikety</p>
9	<p>S přípravky/směsmi klasifikovanými jako toxické pro reprodukci kategorie 1 (H360) nesmí nakládat (POZOR – nesmí):</p> <p>a) nikdo, od 1. 6. 2017 je použití takto nebezpečných přípravků zakázáno v rámci celé EU</p> <p>b) neprofesionální uživatelé, těhotné a kojící zaměstnankyně, dále mladiství zaměstnanci</p> <p>c) všechny ženy v produktivním věku do 40 let (z důvodů předběžné opatrnosti)</p>
10	<p>Na etiketě nebezpečného přípravku je uvedena věta „Povinnost informovat před použitím přípravku sousedy, kteří by mohli být vystaveni úletu aplikační kapaliny a kteří požádali o to, aby byli informováni.“ Znamená to, že musím před aplikací:</p> <p>a) informovat (např. e-mailem, SMS) sousedy, kteří těsně sousedí s daným pozemkem</p> <p>b) informovat všechny osoby bydlící nebo pracující v nejbližší obci</p> <p>c) informovat starosty příslušných městských nebo obecních úřadů v nejbližších obcích</p>
11	<p>Která dvojice z níže uvedených výstražných symbolů nebezpečnosti upozorňuje uživatele na různé nebezpečnosti pro zdraví:</p> <p>a) </p> <p>b) </p>

	
c)	
12	<p>Mezi oblasti využívanými širokou veřejností nepatří (POZOR – nepatří):</p> <p>a) areály škol, školní pozemky, školní hřiště, sportoviště</p> <p>b) areály zdravotnických zařízení nebo poskytujících léčebnou péči</p> <p>c) areály lesních a zahradních školek</p>
13	<p>Rizika při práci s přípravkem závisí především na:</p> <p>a) vlastnostech přípravku a ošetřované plodině (včetně BBCH)</p> <p>b) způsobu použití přípravku (aplikaci) a vlastnostech přípravku</p> <p>c) ošetřované plodině (včetně BBCH) a způsobu použití přípravku (aplikaci)</p>
14	<p>Mám aplikovat insekticid na jírovec maďal na náměstí před obecní radnicí, musím:</p> <p>a) zadavateli objednávku vrátit, podle novely rostlinolékařského zákona platí zákaz aplikace přípravků na veřejně přístupné plochy, což platí i o náměstí</p> <p>b) zamezit vstupu osob ke stromům během aplikace, aplikovat v době, kdy je pohyb osob v celé oblasti co nejmenší, a po aplikaci stromy viditelně označit</p> <p>c) mít předem písemné povolení místně příslušné krajské hygienické stanice, ne starší než 3 měsíce</p>
15	<p>Na etiketě přípravku je uvedeno v návodu k aplikaci, že pro danou indikaci se používá dávka 2-2,5 l přípravku na ha při ředění 300-600 l vody na ha; mohou použít:</p> <p>a) 2 l přípravku na ha při ředění 500 l vody na ha</p> <p>b) 3 l přípravku na ha při ředění 300 l vody na ha</p> <p>c) 1 l přípravku na ha při ředění 600 l vody na ha</p>

VARIANTA D

1	<p>Při zatečení do holínky může přípravek označený na obalu/etiketě větou (H315) „Dráždí kůži.“ způsobit především:</p> <p>a) obvykle pálení, svědění nebo zarudnutí kůže, případně vyrážku</p> <p>b) bolest hlavy, motání hlavy, zrychlený tep a dech, výjimečně pokles tlaku</p> <p>c) závrať, halucinace a nežídka i oslepnutí</p>
2	<p>Při nesprávném zacházení by mohl přípravek označený na obalu/etiketě větou (H360F) „Může poškodit reprodukční schopnost“ způsobit:</p> <p>a) snížení schopnosti na přechodnou dobu reprodukovat, tj. zapamatovat si a opakovat slova nebo text, ovlivňuje především krátkodobou paměť</p> <p>b) ohluchnutí, může nevratně poškodit tzv. reproduktory ve středním uchu člověka</p> <p>c) nežádoucím způsobem ovlivnit plodnost (žen ale i mužů), vývoj spermií, hormonální aktivitu, schopnost otěhotnět a udržet těhotenství zdárně až do konce</p>
3	<p>Je-li přípravek klasifikován jako „Skin Sens. 1, H317“, znamená to, že může vyvolat:</p> <p>a) nevolnost, zvracení, bolest břicha v důsledku poškození ledvin nebo jater</p> <p>b) u vnímavých osob kožní alergickou reakci (např. ekzém, který se projeví za cca 1-3 dny po expozici)</p> <p>c) poleptání zasažené kůže, které se hojí obvykle jizvou, v zasažené oblasti kůže</p>

	dojde k vypadávání chlupů a vlasů (tzv. alopecie)
4	<p>Pracovník má sám ředit a poté aplikovat nebezpečný přípravek; kdy poprvé obléká odpovídající osobní ochranné pracovní prostředky:</p> <p>a) obvykle postačí těsně před vlastní aplikací přípravku b) vždy už před přípravou postřikové kapaliny (postřikové jíchy) c) až na konečné čištění aplikačního zařízení (postřikovače, rosiče)</p>
5	<p>Nejvhodnější ochranný oděv pro ředění přípravků nebezpečných pro zdraví před aplikací je:</p> <p>a) gumový overal (obdobný jako používají hasiči pro likvidace chemických havárií a nakládání s chemikáliemi) b) typ 3 podle ČSN EN ISO 27065 (ochranné oděvy pro pracovníky aplikující pesticidy a vstupující do ošetřeného prostoru) c) bavlněný oděv, košile a kalhoty – hlavně dlouhé nohavice i rukávy (např. bavlněné montérky)</p>
6	<p>Pracovník ve skleníku se při aplikaci nadýchal aerosolu přípravku označeného větou (H332) „Zdraví škodlivý při vdechování“; v rámci první pomoci je třeba přejít nebo dopravit postiženého na čerstvý vzduch a dále:</p> <p>a) urychleně vyhledat lékařskou pomoc a podat medicínální kyslík (nejlépe z tlakové bomby) b) urychleně vyvolat zvracení, kůži obličeje omýt vodou, při potížích vyhledat lékařskou pomoc c) odložit kontaminovaný oděv, zajistit tělesný i duševní klid; objeví-li se nežádoucí účinky, vyhledat lékařskou pomoc</p>
7	<p>První pomoc při vystříknutí přípravku s větou (H351) „Podezření na vyvolání rakoviny“ do obličeje je:</p> <p>a) opláchnout obličej čistou vodou, pokud možno vlažnou, použít i mýdlo; zjistit, zda došlo i k zasažení očí, a vyplachovat je velkým množstvím, pokud možno vlažné čisté vody b) opláchnout obličej čistou vodou, popř. vypláchnout i oči, následně podat aktivní uhlí (5-10 tablet) a zapít cca 200-250 ml čisté vody; při potížích vyhledat lékařskou pomoc c) okamžitě dopravit postiženého k lékaři, aby podal antidotum/protijed, přičemž osoba, která poskytuje první pomoc, musí dbát na svoji vlastní bezpečnost</p>
8	<p>Kdy je třeba číst etiketu přípravu na konkrétním balení:</p> <p>a) před každou aplikací (protože dodavatel může informace na etiketě aktualizovat) b) postačí v lednu každého roku stáhnout etiketu z webu ÚKZÚZ a tu si přečíst c) stačí informace, které mi sdělí dodavatel na svých firemních školeních, neboť vždy hovoří o novinkách</p>
9	<p>Kouření během aplikace přípravku je zakázáno, neboť:</p> <p>a) zákaz kouření stanoví zákon o rostlinolékařské péči b) kouření vadí v koncentraci při práci c) při kouření se do těla může dostat i přípravek</p>
10	<p>Během ředění kapalného herbicidu akutně toxického při styku s kůží se mi protrhly ochranné rukavice.</p> <p>a) urychleně dokončím práci a pak tyto rukavice předám nadřízenému k bezpečné likvidaci</p>

	<p>b) přeruším práci, rukavice zalepím např. izolepou, a pak mohu pokračovat v práci</p> <p>c) přeruším práci, vyměním protržené rukavice, a až pak práci dokončím</p>
11	<p>Podle nařízení EU se mezi ochranné lhůty neřadí (POZOR – neřadí) doby mezi poslední aplikací a:</p> <p>a) následnou posklizňovou orbou; nebo následným hnojením</p> <p>b) použitím a spotřebou; nebo přístupem člověka na ošetřený pozemek</p> <p>c) sklizní; nebo výsevem či výsadbou plodin, které mají být chráněny,</p>
12	<p>Mohu použít určitý přípravek ve směsi s dalším přípravkem, i když to není uvedeno na jejich etiketách:</p> <p>a) ano</p> <p>b) ano (ale jen když si předem ověřím, že jsou kompatibilní a vzniklá směs neucpe trysky v postřikovači)</p> <p>c) ne (vzniklá směs nezaručuje bezpečné použití)</p>
13	<p>Na etiketě insekticidního přípravku je uvedena věta „Ochranná vzdálenost mezi hranicí ošetřené plochy nesmí být menší než 10 metrů od hranice oblasti využívané zranitelnými skupinami obyvatel.“. Znamená to, že mohu aplikovat ve vzdálenosti:</p> <p>a) až od 10 metrů od okraje ovocného sadu</p> <p>b) až od 10 metrů od plotu zahrady u rodinného domu, se kterým pozemek sousedí</p> <p>c) až od 10 metrů od okraje dálnice, přičemž příkop u silnice se do této ochranné vzdálenosti počítá</p>
14	<p>Provedl/a jsem ve skleníku ošetření rostlin nebezpečným přípravkem, musím:</p> <p>a) zabránit vstupu nepovolaných osob, dokud hodnota pesticidu v ošetřených rostlinách neklesne pod maximální limit reziduí (MLR)</p> <p>b) před opětovným vstupem skleník důkladně vyvětrat do zaschnutí postřiku a současně dodržet ochrannou lhůtu pro vstup z etikety</p> <p>c) skleník vyvětrat, dále sledovat koncentraci účinné látky (z přípravku) v ovzduší ošetřeného skleníku, a tuto následně ohlásit na ÚKZÚZ</p>
15	<p>Na etiketě určitého přípravku je uvedeno použití do kapusty kadeřavé. Lze jej aplikovat i do kapusty růžičkové:</p> <p>a) ano (podobné plodiny)</p> <p>b) ano (ale jen, když si zemědělec ověří účinnost)</p> <p>c) ne (nikdy)</p>

VARIANTA E

1	<p>Která z níže uvedených vět u přípravku představuje největší riziko pro zdraví, je-li uvedena na etiketě přípravku:</p> <p>a) H301 Toxický při požití.</p> <p>b) H312 Zdraví škodlivý při styku s kůží.</p> <p>c) H302 Zdraví škodlivý při požití.</p>
2	<p>Při nesprávném zacházení může přípravek označený na obalu/etiketě větou (H373) „Může způsobit poškození nervového systému při prodloužené nebo opakované expozici“ vyvolat:</p> <p>a) požití i malého množství při akutní expozici způsobí nevolnost, zvracení a následně smrt obvykle do 6 hodin po expozici</p>

	<p>b) u oslabených jedinců – bolest břicha, často průjem, méně často zácpa, potíže s močením, výjimečně i potíže s polykáním</p> <p>c) různé nežádoucí účinky již v malém množství při opakované expozici (např. svalová slabost, poruchy koordinace pohybů)</p>
3	<p>Při nadýchání aerosolu/výparů může přípravek označený na obalu/etiketě větou (H332) „Zdraví škodlivý při vdechování.“ vyvolat:</p> <p>a) podráždění dýchacích cest, například kašel, poškození hlasivek a potíže s mluvením</p> <p>b) vážné zdravotní potíže, vdechování už velmi nízkých koncentrací běžně způsobí smrt</p> <p>c) spektrum možných nežádoucích účinků může být velmi široké podle konkrétního přípravku (např. nevolnost, bolest hlavy, zvracení, závratě...)</p>
4	<p>Navrhněte pracovníkovi, který po dokončení plnění postřikovače usedne do uzavřené kabiny řidiče (typ 4) a bude na obiloviny aplikovat přípravek označený větou (H315) „Dráždí kůži“, nutné osobní ochranné pracovní prostředky během aplikace:</p> <p>a) ochranný oděv, ochranný štít, polomasku s filtrem proti aerosolu</p> <p>b) obvyklý ochranný oděv, ale musí mít přichystané alespoň rezervní ochranné rukavice pro případ poruchy zařízení</p> <p>c) jednorázový ochranný oděv doplněný o gumovou zástěru, uzavřené ochranné brýle</p>
5	<p>Jak je třeba při vnějším čištění polního postřikovače, které se provádí po aplikaci, chránit zdraví lidí?</p> <p>a) použít vhodné osobní ochranné pracovní prostředky (např. oděv, rukavice, uzavřenou obuv); na poli neopakovat čištění na stejných místech</p> <p>b) vnější čištění polního postřikovače se neprovádí, důležité je jen vnitřní čištění nádrže, kde expozice přípravkem nehrozí</p> <p>c) důležité je hlavně zachytávat oplachové vody, ale osobní ochranné pracovní prostředky při čištění už nejsou nutné</p>
6	<p>Při ředění přípravku jsem si omylem polil paži a rukáv svého oděvu přípravkem označeným větou (H361fd) „Podezření na poškození reprodukční schopnosti. Podezření na poškození plodu v těle matky.“ První pomoc je:</p> <p>a) přerušit práci, opatrně odložit kontaminovaný / nasáklý oděv, zasažené části pokožky umýt vodou a mýdlem, pokožku následně dobře opláchnout</p> <p>b) pokožku urychleně neutralizovat roztokem 3% sody a vždy vyhledat lékařskou pomoc; lékaře informuji o přípravku, se kterým jsem pracoval</p> <p>c) zabalit politou paži do igelitového sáčku a urychleně dopravit postiženého do nejbližší nemocnice</p>
7	<p>Při náhodném vstříknutí přípravku do očí označeného větou (H318) „Způsobuje vážné poškození očí.“ první pomoc spočívá v tom, že:</p> <p>a) vyplachuji oči velkým množstvím, pokud možno vlažné čisté vody; není-li k dispozici voda, lze použít přípravek Ophtal z příruční lékárničky</p> <p>b) ihned vyplachuji oči alespoň 15 minut při násilím široce rozevřených víčkách vlažnou čistou vodou; po dostatečném vymývání vždy vyhledám (odbornou) lékařskou pomoc</p> <p>c) posadím postiženého do dopravního prostředku (auta, MHD) a dopravím do</p>

	lékařského zařízení, které zajistí potřebný výplach očí
8	<p>Ve správně vyplněném bezpečnostním listu přípravku se najde mimo jiné:</p> <p>a) návod na použití přípravku včetně ochranných vzdáleností (voda, člověk), jsou-li pro přípravek stanoveny</p> <p>b) klasifikaci a označení přípravku, dále informace o osobních ochranných pracovních prostředcích</p> <p>c) návod na správné čištění aplikačního zařízení po aplikaci</p>
9	<p>Je možné používat při práci s přípravky oční čočky místo ochranných brýlí?</p> <p>a) ano, ale jen jsou-li s antireflexní úpravou</p> <p>b) ano, dostatečně chrání zrak</p> <p>c) ne, nikdy</p>
10	<p>S přípravkem klasifikovaným jako karcinogen kategorie 1B (H350), je-li výjimečně povolen, smí nakládat:</p> <p>a) obvykle jen osoba s odbornou způsobilostí podle §44a zákona o ochraně veřejného zdraví, ale v odůvodněných případech smí i neprofesionální uživatel</p> <p>b) osoba s odbornou způsobilostí podle rostlinolékařského zákona (kromě těhotných, kojících žen a mladistvých)</p> <p>c) pouze ten, kdo má odbornou způsobilost vyššího stupně, tj. 2 nebo 3, podle rostlinolékařského zákona</p>
11	<p>Při aplikaci fungicidu zádovým postřikovačem ve skleníku používám jednorázovou filtrační polomasku. Po skončení práce ji:</p> <p>a) předám zaměstnavateli, který zajistí její vyprání před opětovným použitím</p> <p>b) omyji a uložím zpět do obalu, mohu ji opětovně používat maximálně 2 měsíce</p> <p>c) musím nechat zlikvidovat podle návodu</p>
12	<p>Mohu během ruční aplikace přípravku pít nebo jíst, je-li venku horko a mám hlad?</p> <p>a) ne, nikdy, až na konci celé pracovní směny</p> <p>b) ano, ale musím práci přerušit, přejít mimo ošetřovanou oblast, sundat příslušné OOPP, umýt si hlavně ruce, případně i další potřísněné části</p> <p>c) ano, ale musím práci přerušit a mít písemný souhlas vedoucího</p>
13	<p>Musí být nakládání a látkami/směsmi akutně toxickými kategorie 1 nebo 2 speciálně zabezpečeno:</p> <p>a) ne, jedná-li se jen o krátkodobé práce (tj. ne delší než 1 den – výjimka)</p> <p>b) ano, práce může probíhat jen pod dohledem Krajské hygienické stanice</p> <p>c) ano, odborně způsobilou osobou podle §44b zákona o ochraně veřejného zdraví</p>
14	<p>Dostal jsem za úkol aplikovat nebezpečný přípravek ve skleníku. Musím si pečlivě přečíst etiketu, a dále:</p> <p>a) zvolit jiný přípravek; nebezpečné přípravky nelze aplikovat v uzavřených prostorách (typu skleník, fóliovník)</p> <p>b) se chránit, především použít vhodné OOPP i k ochraně dýchacích cest (alespoň filtrační polomasku); před opětovným vstupem ošetřené skleníky důkladně vyvětrat</p> <p>c) si předem zajistit, abychom ve skleníku pracovali minimálně dva, tj. nesmím při takovéto expozici pracovat samostatně</p>
15	<p>Po aplikaci přípravků může být výsadba / vysévání následných plodin omezeno protože:</p>

	<p>a) rezidua některých přípravků, pokud dlouho přetrvávají v půdě, mohou přecházet i do následných plodin</p> <p>b) v našich klimatických podmínkách se následné plodiny nevysévají</p> <p>c) rezidua některých přípravků mohou rozkládat živiny přítomné v půdě</p>
--	---